

Особливістю системи є те, що вона виступає у ролі компактного помічника і є простою та легкою в користуванні.

Оцінка впливу економічних ризиків на ефективність діяльності дослідженого суб'єкту з використанням інформаційної системи оцінка ризиків дозволяє суттєво знизити трудоемність та зменшити затрати часу.

Дана інформаційна система виступає гарним засобом самоконтролю та самоперевірки при проведенні лабораторних та практичних занять з окремих тем навчальних дисциплін, матеріал яких потребує проведення обґрунтування впливу ризиків на економічну діяльність підприємств. Програмне забезпечення інформаційної системи також доречно використовувати як розрахунковий апарат при написанні курсових та дипломних робіт, проведенні науково-дослідної роботи, підготовки наукових докладів для науково-практичних конференцій. З допомогою цієї системи студент має змогу розробляти та досліджувати альтернативні варіанти вирішення проблем щодо мінімізації ризиків досліджуваного суб'єкта.

Крім того, інформаційна система дозволяє викладачу економити час при перевірці виконання студентами практичних і лабораторних завдань та при розробці нових практичних ситуацій.

Таким чином, інформаційна система оцінки ризиків та її програмне забезпечення за змістовими характеристиками може бути використана як важлива складова методичного та програмного забезпечення навчальних дисциплін для підготовки фахівців економічних спеціальностей.

Література

1. Вітлінський В.В. та ін. Економічний ризик: ігрові моделі: Навч. посібник / В.В. Вітлінський, П.І. Верчено, А.В. Сігал, Я.С. Наконечний; За ред. д-ра екон. наук, проф. В.В. Вітлінського. – К.: КНЕУ, 2002. – 446 с.
2. Ілляшенко С.М. Економічний ризик: Навчальний посібник. 2-ге вид., доп. перероб. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 220 с.
3. Машина Н.І. Економічний ризик і методи його вимірювання: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 188 с.
4. Проектування інформаційних систем: Посібник. – К.: Изд. центр «Академія», 2002. – 245 с.

АВТОМАТИЗАЦІЯ ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

*М.Є. Рогоза, д.е.н., професор, академік АЕНУ, перший проректор;
Є.І. Івченко, к.т.н., доцент;
С.В. Шешченко, інженер-електронік I категорії відділу технічного забезпечення ННІЦ
Полтавський університет споживчої кооперації України*

У статті розглядаються засади автоматизації планування навчального процесу в вищих навчальних закладах на базі Полтавського університету споживчої кооперації України

Протягом останніх років сталися суттєві структурні та якісні зміни як в українській системі освіти, так і в самих вітчизняних вищих навчальних закладах. Прагнучи забезпечити стійке економічне становище в умовах жорсткої конкурентної боротьби, ВНЗ все уважніше реагує на зміну вимог ринку.

В умовах ринкової економіки, конкурентоспроможність вищих навчальних закладів прямо залежить від якості управлінських рішень, що приймаються, та ефективності апарату управління. Основними критеріями успіху професійного управління стає якість освіти та рейтинг ВНЗ, економічна ефективність, правильна організація процесів навчання та наукових досліджень.

Ефективне управління сучасним вищим навчальним закладом важко уявити без відповідної інформаційної підтримки. Сьогодні це розуміє більшість керівників усіх рівнів. Таким чином, сучасна інтегрована інформаційна система управління (ІСУ) стає незамінним інструментом керівника у забезпеченні успішного та стабільного розвитку ВНЗ.

Одною із основних проблем впровадження ІАСУ є розуміння глобальності та динамічності цього процесу, «клаптикова» автоматизація, або часткове забезпечення окремих «провідних» підрозділів інформаційними системами призводить до неминучого ускладнення інформаційного потоку, а подекуди й унеможливлення руху даних.

Саме розуміння безперспективності та неефективності «клаптикової» автоматизації є основним аспектом, що ставить керівників ВНЗ на крок ближче до сприйняття глобальної проблеми необхідності використання єдиної ІСУ.

ІСУ, котра має бути спеціально розроблена для ВНЗ, має взяти на себе всю інформаційну підтримку управління адміністративно-господарською, фінансовою, навчальною та науковою діяльністю, що повністю повинно бути адаптовано до вимог системи освіти України.

Загалом сучасні інформаційні технології дозволяють не тільки підвищити ефективність функціонування ВНЗ, але й принципово

змінити його функціональну й організаційну структури. Комплексний підхід у вигляді інтегрованої системи підтримки прийняття рішень, що охоплює всі процеси ВНЗ й функціонує в рамках єдиного інформаційного простору, дозволяє вирішити наступні завдання:

- підвищити ефективність керування ВНЗ за рахунок оперативності й вірогідності наданої інформації адміністративному персоналу;
- поліпшити діловодство шляхом оптимізації й упорядкування інформаційних потоків, виключивши дубльоване введення;
- знизити накладні витрати за рахунок автоматизації процесів обробки даних регламентації й спрощення доступу співробітників до необхідної інформації;
- підвищити культуру праці співробітників, рятуючи їх від виконання рутинної роботи, що дає можливість зосередитися на їхніх професійних обов'язках і змістити акцент у бік аналітичних досліджень;
- забезпечити надійний оперативний облік, аналіз, контроль і прогноз руху як грошових, так і матеріальних потоків ВНЗ в розрізі бюджетів центрів відповідальності;
- забезпечити надійний оперативний облік, контроль і реєстрацію договірних зобов'язань, зміна їхнього стану;
- гарантувати безпеку й цілісність (несуперечність) даних на всіх етапах обробки інформації, розділити повноваження й забезпечити контроль до її доступу;
- сполучити виконання функцій користувача інтегрованої системи, раніше йому не властивих, використовуючи експертні системи, єдину нормативно-довідкову інформацію, певні бізнес-правила.

Інтеграція АРМ у рамках локальної обчислювальної мережі вирішує проблеми оперативності подання, виключення дублювання, несанкціонованого доступу, несуперечності даних.

Для такого типу головною особливістю є наявність єдиної інформаційної бази даних, розташованої на виділеному сервері. Доступ до бази даних користувачами здійснюється за допомогою клієнтського програмного забезпечення. При цьому користувачеві стають доступні не тільки агреговані показники діяльності ВНЗ, але й з'являється можливість їхньої деталізації аж до первинного документа.

В розрізі розглянутої інформації розробка власної ІАСУ є закономірним кроком.

Особливістю «АСУ У», котра впроваджується у Полтавському університеті споживчої кооперації України університеті є використання «клієнт-серверної» технології з впровадженням веб-сервісів.

Віртуальне утворення із застосуванням сучасних Internet технологій може бути створене на базі обчислювальної мережі (локальної або глобальної) з виділеним сервером під керуванням Microsoft Visual Studio 2008, сервером баз даних Microsoft SQL Server 2005. Клієнтським

додатком може виступати будь-який сучасний браузер, наприклад, Microsoft Internet Explorer 7.0, Opera 9, FireFox 3 і більше пізні версії цих продуктів. Операційна система користувача в цьому випадку не впливає на роботу, головне щоб під її керуванням користувач міг запуснути програму-браузер. Крім того роль клієнта може виконувати звичайний windows-додаток, якщо останній має можливість пошуку відповідного web-сервісу та роботи з ним.

З технічної сторони, розробка «АСУ У» охоплює розробку бізнес-логіки, формування бази даних, довідників, для кожної сутності бази, логічних зв'язків та програмної оболонки, котра виконуватиме роль вікна, що в режимі діалогу з користувачем виконуватиме наступні функції:

- додавання нової інформації;
- зміна наявних записів;
- видалення застарілої інформації.

З функціональної сторони, єдина система керування діяльністю ПУСКУ охоплює кожен спектр діяльності установи. На схемі 1 зображено структуру підсистем, що входять до складу «АСУ У» та їх взаємозв'язки:

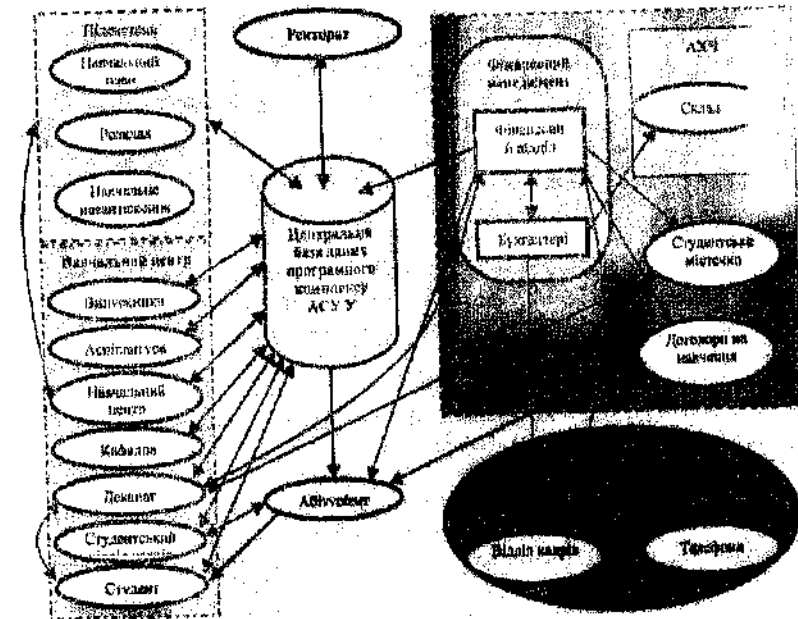

Схема 1 Структура «АСУ У»

Функціональне навантаження кожної підсистеми (модуля) охоплює певний набір функцій закріплених за нею та можливість роботи із специфічною інформацією, характерною для даної ділянки робіт. Розробка кожної підсистеми має на меті узагальнити набір задач, котрі виникають при обробці інформації та полегшення подальшого останньої.

Загалом побудова автоматизованої системи управління (АСУ) веде до підвищення ефективності діяльності університету за рахунок поліпшення використання наявних ресурсів. Іншими словами, ціль створення АСУ – мобілізація резервів, що не знаходять застосування в силу обмежених можливостей традиційних методів і засобів управління. Підвищення ефективності діяльності університету в результаті застосування АСУ досягається за рахунок підвищення якості рішення поставлених завдань і поліпшення на цій основі використання наявних ресурсів, а також завдяки більш ефективній діяльності управлінського персоналу та його мотивації.

Підвищення якості рішення основних завдань обумовлено наступними факторами:

- раціоналізацією або оптимізацією планів університету;
- оптимізацією рівня використання наявних ресурсів;
- оптимізацією календарного планування, а отже, функціонування університету;
- прискоренням процесів обробки даних.

Таким чином, АСУ являє собою систему управління із застосуванням сучасних автоматичних засобів обробки даних (ЕОМ, пристроїв нагромадження, реєстрації, відображення й ін.) і економіко-математичних методів для регулярного рішення основних завдань управління діяльністю університетом.

Література

1. Ляхов А.Л., Демиденко М.И. Интеллектуализация программного обеспечения управления высшим учебным заведением // Радиоэлектронні і комп'ютерні системи. – 2007. – № 6 (25). – С. 171–176.
2. Информационные системы и технологии: приложения в экономике и управлений, учебное пособие/ Под ред. проф. Лисенко Ю.Г. – Донецк: ООО «Юго-Восток, Лтд», Книга 6. – 377 с.
3. Андриенко В.Н. Комплексная автоматизированная система управления финансово-хозяйственной деятельностью ВУЗа // Материалы республиканской конференции «Моделирование процессов финансового менеджмента ВУЗа». – Донецк: ДонНУ, 2000. – С. 9–11.
4. Рогоза М.С. Управление промышленными предприятиями: социально-экономические факторы и особенности организации: Монография. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2005. – 281 с

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНИХ ЗНАНЬ, ВМІНЬ ТА НАВИЧОК СТУДЕНТІВ НАПРЯМУ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»

В.Д. Карпенко, к.е.н, доцент

Полтавський університет споживчої кооперації України

Розглядаються актуальні питання змісту навчання, інноваційних форм, методів та засобів, що забезпечують підготовку конкурентоспроможного випускника.

У доповіді автор розглядає проблему відкриття нових спеціальностей в ВНУ економічного профілю, наводить статистичну інформацію про розвиток підприємств ресторанного господарства України загалом та Полтавщини зокрема. Відкриття такої спеціальності у ПУСКУ пов'язано з потребами ринку праці. Розвиток готельно-ресторанної справи в Україні залишається одним з перспективних напрямів національної економіки. Задоволення потреб остатнього розглядається у розумінні безпосереднього зв'язку між конкурентноспроможністю випускника та змістом навчально-виховної діяльності в університеті.

Незважаючи на певні досягнення у сфері вищої освіти, вона ще не має необхідної якості, якої потребують процеси глобалізації та само-реалізації у світі. Потребують подальшого вирішення питання компетентнісного розвитку з урахуванням міжнародної та європейської систем стандартів та сертифікації, розробка нової концепції економічної освіти в контексті стратегії подальшого економічного розвитку України. Це певною мірою стосується підготовки студентів спеціальності «Готельно-ресторанна справа».

Автор наголошує на тому, що майбутній фахівець з готельно-ресторанної справи вищої кваліфікації повинен мати всебічну підготовку, в тому числі з дисциплін економічного спрямування, щоб вільно «читати» фінансову звітність, вирішувати питання регулювання ринку готельних та ресторанных послуг, організації бізнесу в Україні та поза її межами.

У доповіді аргументуються складові економічної підготовки фахівців цього напрямку, дається критична оцінка змісту ОКХ та ОПП, виокремлюються нові та вже вирішені проблеми, пов'язані з впровадженням в навчальних процес інноваційних технологій навчання організаційного та методичного характеру.

Автор вибудовує схему міжпредметних зв'язків при підготовці бакалавра з готельно-ресторанної справи і виділяє особливе місце таких дисциплін як економічна теорія, макро- та мікроекономіка, статистика, економіка підприємства, бухгалтерський облік, інформаційний технології, фінансові ризики підприємства, Інтернет в бізнесі